

# DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek  
1923. augusztus hó 24

Felelős szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.  
Szerkesztőség: Plac-utca 34. szám.  
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Plac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ÁRA:  
**100**  
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.  
Az előfizetés ára: havonta 2400 korona, külföldre 4800 korona.

Debreczen.  
XXI. évf. 190. szám.

## A keresztény blokk

A keresztény ellenzék pártjai ma megalakították egységesítő szervezetüket: a keresztény ellenzéki blokkot. A blokk kiáltványt is adott ki, amelynek aláírói között első helyen szerepel Gömbös Gyula, aki a legfontosabb szerepet játszotta ennek az egységesítő szervezetnek létrejöttében. Gömbös Gyula, aki a választásokon kíméletlen kézzel fogva a választási agitáció gyeplőit, többséget hozott össze az egységes pártnak, erős ellenfélnek bizonyult, aki a háromféle árnyalatu, szabadkirályválasztókból, dinasztia- és trónöröklési rend szerint legitimistákból álló keresztény ellenzék egy hámba tudta fogni és kormány ellen.

Mindez azonban, — az elvi ellentétek sutbadobásával megszervezett blokk létrehozatala, — nem jelenti egyuttal azt is, hogy az új alakulás és maga Gömbös Gyula is veszélyes lehet a kormányra nézve és nem jelenti azt sem, hogy reakción színezett blokk politikája a mindinkább erősödő, mélységében egyránt növekvő liberális irányzat fölé kerekedhetnék. A fajvédők ilyen zárt sorokba tömörülése, az, hogy az a Gömbös, akj a lehetetlenül magyarul „puceskarlista” jelszóval agitált lélekszakadtig a legitimisták ellen, együtt van azzal a Haller Istvánnal, aki a debreceni dobogóról hirdette a választások alatt soha nem lakadó harcot a legitimizmus eszméjéért, nem jelzi a fajvédő programnak akárcsak egy lépéssel előhaladását sem.

Mert hiába Gömbös agitálása és hiába az elbájoló egyvetérs, az az alap, amelyre a keresztény ellenzéki blokk épült, ingatagabb, mint az ingovány zombékia, vagy a tiszapárti homok. Mert hiába ott minden erőfeszítés, ahol a természet félreérthetetlenül kristályosult törvényeivel szemben próbál hadrendet formálni az emberi akarat, mert a napot még nagyobb emberek sem tudták megállítani, mint Gömbös, Friedrich és Haller.

A párt kiáltvány szerint a főok az egyesült küzdelemre az, hogy a kormány sülyesztöbe teszi az 1919-iki ellenforradalom vívmányait. Ezzel az okkal szemben felesleges felhozni mindazt az érvet, amit toronymagasra halmoztak a fajvédők. Ha valaki nem látja be, hogy egy forradalom, vagy ellenforradalom eszméjét nem lehet egy nemzet történelmi fejlődésének tegelyévé tenni, az nem

reálpolitikus, az csak homokra épít. Gömbösök sohasem tanulják meg, hogy böles átmenetnek kell jönnie minden politikai irányban a zavaros időkben karddal kormányzástól a békés idők ács munkájához. Am az idők böles és igazságtévő folya-

ma elmossa a homokra épített várat és alámossa, összeomlasztja majd azokat a bástyákat is, amelyeket most a kormány ellen emeltek Gömbösök az ellenforradalmi eszmék örök-érvényességü hitének homokjain.

## Keresztény ellenzéki blokkot alakított a Gömbös-Haller-Friedrich-csoport

Budapesti tudósítónk jelenti: A keresztény ellenzéki képviselők ma délelőtt a nemzetgyűlés kupolatermében tanácskozársra iltek össze. A fajvédelmi agrár-csoport részéről Gömbös Gyula, a keresztényszocialista párt nevében Haller István, a keresztény nemzeti alapon álló ellenzéki képviselők megbízásából pedig Friedrich István jelentek meg és kimondták, hogy közös keresztény nemzeti alapon álló ellenzéki szövetséget alkotnak.

A megalakult keresztény ellenzéki blokk ma a következő deklarációt bocsátotta ki:

Az utóbbi hónapok eseményei végkép bizonyossá tették, hogy a keresztény nemzeti gondolat veszélyben van és a hivatalosan kereszténynek nevezett politikai irányzat nem egyéb, mint az 1919-iki ellenforradalom alkotó eszméjének rendszeres elsűlyesztése. Egy végzetes rendszer a maga képtelen gazdasági politikájával éhség és erkölcsi romlás felé hajszolja a nemzetnek épen azon elemeit, amelyek nélkül Magyarország további nemzeti fennállása el sem képzelhető és a bankuralom, a tisztességtelen spekuláció folytonos dédelgetésével megakadályozza a komoly termelés lehetőségét, a munka létfeltételét és megbecsülését.

Alulírott nemzetgyűlési képviselők ennek tudatában minden közjogi ellentét félretételével keresztény ellenzéki szövetségbe tömörültünk és a történelmi felelősséggel a magyar nép sürgető akaratának engedelmességgel megkezdjük munkánkat a keresztény irányzat érvényesülése és a dolgozó magyarság talpraállítása érdekében.

Budapesten, 1923. évi augusztus hó 23-án. Aláírták: A fajvédő agrárcsoport nevében: Gömbös Gyula. A keresztényszocialista párt nevében: Haller István. A keresztény nemzeti alapon álló ellenzéki képviselők nevében: Friedrich István.

A megalakult keresztény ellenzéki szövetséghez eddig a következő képviselők jelentették be csatlakozásukat. A fajvédő agrárcsoport részéről: Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Zsi-

linszky Endre, Bell Miklós, Ula-in Ferenc, Zsirkay János, Hir György. A keresztényszocialista párt részéről: Haller István, Homonnay Tivadar, Csik József, Haller József, Szabó István, (Öttövényi), Szabó József, Grieger Miklós. A keresztény nemzeti alapon álló ellenzéki képviselők részéről Friedrich István, Huszár Elemér, Lendvay István, Szabó Sándor, Bogya János, Kiss Menyhért nemzetgyűlési képviselők.

### Hol maradt Wolff?

A keresztény ellenzéki blokk megalakulása politikai körökben nem keltett meglepetést, mert a keresztény ellenzéki irakció megalakítására irányuló törekvések már azon a napon megkezdődtek, amikor a Gömbös-csoport kivált az egységespártból. A szecessziót követő első napokban sokan azt várták, hogy Gömbös a Wolff-töredékel alkotja meg a fuziót és csakugyan ezekben a napokban sürriin lehetett látni a Ház folyosóján komoly tanácskozásokba merülve Wolff Károlyt és a fajvédőket. Hogy azonban Wolff Károly nem szerepel a deklaráció aláírói között, sőt azoknak a névsorában sem, akik a keresztény ellenzéki blokkhoz csatlakoztak, az a beavatottakra szintén nem hatott a meglepetés erejével, mert már az első tanácskozások során kitiint, hogy Wolff Károly nem meri megkockáztatni városházi vezéri pozícióját és nem akarja kitenni magát és pártját annak, hogy Bethlen városi egységes pártot alakítson, amiről Gömbösöknek a kormánypártból történt kivonulása után sok szó esett és ami feltétlenül bekövetkezett volna, ha Wolff fuzionál Gömbösökkel. Ez a magyarázata annak, hogy Wolffék kimaradtak a Gömbös-Haller-Friedrich-alakuláshól.

Annál nagyobb megütközéssel fogadták politikai körökben és meglehetősen kétkedéssel is azt a jelentést, amely Grieger Miklóst és Huszár Elemért is a blokkhoz csatlakozók között szerepelteti. Erre vonatkozólag cáfolatot sem tartanak kizártnak, bár kétségtelen, hogy azok

a kérdések, amelyek a legitimistákat és a szabad királyválasztókat még a közelmúltban is oly élesen elválasztották, most másodrendű kérdésekké olvadtak le.

### A drágasági rendelet

A liberális ellenzéki pártok sürgetésére Bottlik József, aki ma Budapestre érkezett, holnap, pénteken délután 4 órára összehívta a nemzetgyűlés igazságügyi bizottságát, a tegnapi életbelépett drágasági rendelet megvitatására. Az ülésen minden valószínűség szerint Vázsonyi Vilmos, Rassay Károly és egy szociáldemokrata képviselő szólnak fel. A bizottságnak ugyan nines módjában a rendeleten változtatni, módjában van azonban a minisztert az elhangzott vélemények alapján a rendelet megváltoztatására bírni.

Vázsonyi Vilmos ma a következőket mondta:

— Be kellett volna venni a rendeletbe, hogy ahol már elsőfoku itélet van, ott a rendeletnek ninesen visszaható ereje. Az árdragító törvény szerint büntett csak kivételes esetekben van. Nem szabad elfelejteni, hogy az árdragító visszaélések esetén súlyos mellékbüntetések szabhatók ki. Valakit fogházra lehet itélni, meg lehet fosztani politikai jogától, el lehet tiltani vállalkozásától, ki lehet plakátozni anélkül, hogy valamilyen jogorvoslatnak volna helye, képtelenség azonban, hogy vétség és büntett között ilyen különbségek lennének. Ot királyi táblánk van, tessék arra bízni az ügy másodfoku érdemleges elintézését, azok azt a munkát alaposan elintézik, mert mint felebezési bíróságok ilyen munkához hozzászótkak és állandó bírói tanácsal rendelkeznek.

## A kisantant és a magyar kölcsön

Grác, aug. 23. A Grazer Tagespost jelenti Belgrádból, hogy az ottani lapok jelentése szerint a kisantant miniszterelnöke Marienbadban szeptember 5. és 12. között újabb értekezletre gyűlnek össze. Az értekezlet napirendjén a magyar kölcsön és a jóvátételek kérdése szerepel.

Mint budapesti tudósítónk jelenti: Bethlen miniszterelnöknek a Timesben megjelent nyilatkozatát az egész egységespártban úgy kommentálják, hogy Bethlen a kölcsön ügyét okvetlenül el akarja intézni. Az ellenzéken viszont rossz néven veszik, hogy a miniszterelnök nem tájékoztatta utjáról a vezető politikusokat.

## „Lidércnyomás alól felszabadulva“

A fajvédők ostroma az építési javaslat ellen

Budapest, aug. 23. A nemzetgyűlés mai ülésén harmadik olvasásban is megszavazták az adóvalorizációról szóló törvényjavaslatot, azután át-  
tértek

az építkezési kedvezményekről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatására.

Petrovics Gyula az első szónok, aki ezúttal tartotta szűzbeszédét. Keresztény és nemzeti szempontból bírálja a javaslatot, attól tart, hogy az építendő új lakásokba esetleg nem kívánatos elemek telepednek. Garanciákat kér aziránt, hogy keresztény építésszek és vállalkozók megfelelően részesüljenek az építetőknek biztosított előnyökből és hogy a szállítókakat ne végeztessék idegenekkel. A javaslatot elfogadja.

Csik József nem fogadja el a javaslatot. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány sürgősen tárgyalassa le az építkezési előmozdításról szóló törvényjavaslatot.

Szabó József szintén a javaslat ellen beszél. Az előadó szerint 6000 lakásra van szükség. A hivatalos kimutatás szerint 1600 lakást foglalnak le a hivatalok s az üzletek, de ez a statisztika nem teljes, mert nincs benne a kimutatásban a heligymenisztériumi nyomozó osztály, amely 70 szobát tart elfoglalva.

### Lidércnyomás alól felszabadulva

Eckhardt Tibor: Valóságos lidércnyomás alól felszabadulva állok itt ma a nacionalista ellenzéki padokban, őszinte öröm fog el, hogy nem kell pirulnom egy javaslat miatt és nem kell a szavazás előtt kismompolyognom a tolyosóra. Az ő csoportját azaz az agresszív és perfid váddal illetik, hogy a fajvédők destruálnak. Ez ráfogás, mert ők a termelő erő és a szervezetség ellen, amely ma a nagybankokban megvan, soha semmiféle harcot nem folytattak és nem fognak folytatni, ők csak az ellen tiltakoznak, hogy a bankokat egyoldalúan favorizálják. Négy merkantil szervezet részesül elsősorban előnyben a javaslat által: a GyOSz, a TEBE, az OMKE és a Bankárok Egyesülete és van még egy szócska, stb. Ez a stb. jelenti az egész magyar népet: a földműves társadalmat, a házhelytulajdonosokat, a hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvaikat. Ebben a stb. szócskában benne van ennek a mostani kormányzati rendszernek hü képe. A GyOSz, a TEBE, az OMKE a fontos, a többi elintézik a stb. szócskával.

A bankok és vállalatok mentesek mindentől a közzgazdasági kötelezettség alól. Ismervé azt a viszonyt, amelyben a bankok és az ellenőrző állami funkcionáriusok szoktak lenni, feltehető, hogy ezek a vállalatok egy illéret sem fognak sajátjukból áldozni. Kifogásolja azt a fórumot is, amely a törvény végrehajtását hivatott ellenőrizni. Ebben a bizottságban ugyan az érdekeltségek egy-egy képviselője is helyet foglal.

Vass József népjóléti miniszter: Nem egy-egy, csak egy!

### Szabad-e kilátni?

Eckhardt Tibor: Ez a vegyes bizottság csak újabb alkalom az állami exponensek megdolgozására. A törvényjavaslat a kijelölések és erkölcs-telen befolyások újabb gócpontjai. Néhány hét előtt egy földbirtokos ismerőse elmondta neki, hogy egy millárd erejéig akar építkezni és csupán a kincstári hasznosítás alól akarta mentesíteni a felépítendő házat. Szólv ajánló-levelel elment a népjóléti minisztériumba, ahol Petri-sevich-Horváth államtitkár kijelentette, hogy építkezék ahogy tud, ha építkezni akar. — A külforgalmi iroda összetétele is káros. Nem lehet építkezési anyag behozatalára devizát kapni, luxuscikkekre azonban adnak devizát a miniszteri cédulákkal.

Kállay Tibor pénzügyminiszter: Micsoda miniszteri cédulákkal?

Eckhardt Tibor: Kérem, ha érdekl a miniszter urat, majd később megmondom.

Berky Gyula a padot verve kiáltja: Micsoda gyanusítás ez?

Eckhardt Tibor: Nem gyanusítottam!

Daruváry Géza külügyminiszter: Egészen úgy hangzott! (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Eckhardt Tibor: A képviselő urak maguk is tudják, hogy nem lehet de-

vizát kapni. En magam is eljöttem már ilyen ügyben.

Rassay Károly: En jártam el?! (Nagy zaj.) Osszeérhetetlen, hogy egy képviselő ilyen ügyben eljörjön, mert ez is kijárás. (Zajos felkiáltások a baloldalon: Ugy van, ugy van!)

Eckhardt Tibor elmondja, hogy keletnek egyik községében egy fakereskedő megvette a neki szükséges anyagot már félévvel ezelőtt, de nem kapta meg a vétel lebonyolításához szükséges devizát még ma sem. Ő ebben az ügyben járt el.

Rassay Károly: Hány fakereskedő van, akinek érdekében nem járnak el! Nagy Ernő: Mehetek én a jó Istenhez! (Óriási derűtség.)

Rassay Károly: Ez ép oly protekció, ami ellen a képviselő ur is küzd!

Eckhardt Tibor: En minden tisztességes ügyet mindig megvédek. Nem az a képviselő hibás, aki eljár, hanem a rendszer.

Rassay Károly: En a rendszer ellen is küzdöttem!

Eckhardt Tibor: A valorizálatlan hitel az előző évben tízmilliószere-  
sét jövedelmezte.

Rassay Károly: A Stadium-nyomda is kapott valorizálatlan hitelt!

Gömbös Gyula: Mert más nem is kaphatott volna.

Eckhardt Tibor: A Stadium-nyomda szívesen elfogadja a valorizált hitelt is, mert tudja, hogy ez szolgálja a nemzet érdekeit.

Zsirkay János: Mit kapott az Altalanos?

Rassay Károly: En nem protezsálok és nem kérek se valorizálatlan, se valorizált hitelt. Ez a különbség közöttünk!

Eckhardt Tibor: A korona, a márká és az osztrák korona sorsának tanulsága szerint, amint egy mélypontot elér, hatványozottan fog esni. Hat hónappal ezelőtt ott állottunk, a hol akkor a márká, tehát hat hónap múlva a korona, ha a hitelt nem valorizálják s a koronarántó érdekeit-segeket le nem küzdik, oda jut, aho-  
va a márká. Ahelyett, hogy 30 millárdot ad az állam a bankoknak, inkább a tönkrement magyar existenciáikat kellene felségeitnie.

Kiss Menyhért és Bogva János tapsolnak.

Dénes István: Csak hogy ezt két évvel ezelőtt kellett volna mondani! Akkor megbuktattuk volna a kormányt!

### „Belülről megpróbáltam

Eckhardt Tibor: Belülről megpróbáltam mindent, de amikor nem sikerült, kilétem. Azokkal a vádakkal kívánok foglalkozni, amelyeket első-sorban a miniszterelnök emelt ellenünk, másrészt pedig kétségkívül hivatalos sugalmazásra a sajtóban is elhangzókat. A miniszterelnök elmondta, hogy mi tapasztalatlan gyerekek vagyunk, sőt katasztrófa-politikusoknak nevezett bennünket. A miniszterelnök szerint azok, akik azt hiszik, hogy a nemzetet becsületlen munkával is talpra lehet állítani, gyerekek, akik pedig a bankokat támogatják, bölcsek államférfiak.

Kállay Tibor pénzügyminiszter: Ezt sohasem mondta a miniszterelnök ur!

Eckhardt Tibor: De aszerint cselekszik! A miniszterelnök ur szerint az, aki rámutat a szociális nyomorra, szélsőséges, a bankok útját támogatni azonban arany középut. Aki önzetlenül dolgozik katasztrófa-politikus, aki ellenben sok mindent elnéz, realpolitikus.

Vass József népjóléti miniszter: Ez pedig stílusgyakorlat! (Zajos derűtség a Ház minden oldalán.)

Eckhardt Tibor kifogásolja, hogy hetenkint 75 darab újabb luxusautó használatára ad a belügyminisztérium engedélyt.

Rakovszky Iván belügyminiszter: Nem is hozzád tartozik!

Eckhardt Tibor adatokat sorol fel, hogy 3000 autót tartanak nyilván a belügyminisztériumban, holott békében 1800 volt. A javaslatot nem fogadja el. (Taps a fajvédőknek.)

Ulain Ferenc: A forgatóke tekintetében az építési költségek 60 százaléka erejéig a vállalatoknak a jegyintézet kölcsönt nyújthat, olyan kölcsönt, amelyhez törvényes jóváhagyás nem szükséges. Ez tételes törvénybe ütközik, mert a Hegedüs Loránt idejében közölt törvény kimondja, hogy a jegyintézet két milliárdnál

nagyobb kölcsönt nem adhat. Ezzel szemben a kormány a 20 milliárdot is jóval túlhaladta. A javaslatot nem fogadja el.

Gaál Gaszton beszélt végül hosszabban a javaslat ellen és részletesen foglalkozik azokkal az adókedvezményekkel, melyeket a kormány az építkező vállalatoknak juttat. Különösen a törvényjavaslat törvényszerűségét bírálja, mert az nem mondja meg, hogy

kinek és meddig jár a kölcsön. A gazdálkodóktól nem kérdezték meg, hogy bíriák-e a terheket, amikor rájuk hártották. A mezőgazdákat éveken ezelőtt kötelezték, hogy alkalmazottaiknak lakást építsenek, a nagyvállalatokat pedig nemhogy kötelezték erre, de még adókedvezményt is nyújtanak nekik. A javaslatot nem fogadja el. Ülés vége 2 órakor.

## A „zürichi doktor-főmérnök“ gázkutatásai és egyéb szélhámosságai

Hirt adunk már azokról a nagyarányú csalásokról és szélhámosságokról, melyeket egy magát dr. Martos Jenő zürichi gépészmérnöknek kiadó egyén követett el. Bejárta Csonkamagyarország nagyrészét és akit csak tudott, mindenkit becsapott. — Utóliára Debreczenben tünt fel. Itt főúri vacsorákat rendezett a Royal-szálló éttermében, amikor pedig a tulajdonos a százezres számlák kifizetését követelte, megszökött Debreczenből. Szökése után több oldalról érkezett feljelentés ellene. A debreczeni rendőrség elrendelte országos körözését és a csendőrség el is fogta Búdszentmihályon augusztus elsején.

A nagyszűli szélhámos tegnap hallgatta ki a rendőrség. Elmondta, hogy Martos Jenőnek hívják, 26 éves izraelita vallású, pozsonyi illetőségű kereskedő. Pozsonyban egy nagy kereskedésben volt alkalmazva, de főnökeivel összeveszett és megszökött a cseh megszállott területről. Kalandos utazás után Sátoraljaújhelynél június 26-án lépte át a határt. Nem volt soha doktor, sem gépészfőmérnök, csupán azért szerepelt úgy, mint dr. Martos Jenő gépészfőmérnök, mert azt hitte, hogy így könnyebben boldogulhat.

### A gázkutató zürichi főmérnök

Me yer Gyula dr. rendőrfogalmazó kérdéseire beismertő vallomást tett és részletesen elbeszélte szélhámos pályájának történetét. Mikor a határt átlépte, még volt pénze és foglalkozás után is nézett, bejárta Szentes, Eger, Kecskemét környékét, de sehohsem talált megfelelő állást. Mikor a pénze elfogyott, felvette a dr. Martos Jenő gépészfőmérnök nevet. — Búdszentmihályon megismerkedett Klein Szilárd biharnagybajomi földbirtokos malomtulajdonossal és elmondta neki, hogy a Hortobágyról jön, ahol egy svájci bankkirendeltség megbízásából földgázforrások után kutatott. Nagy szakértelemmel beszélt a földgázkutatásról és előadta, hogy a zürichi gyár, melynek ő első mérnöke, hajlandó iparteletet létesíteni Magyarországon, ott, ahol megfelelő gázforrásokra talál. A malomtulajdonos az elegáns megjelenésű „zürichi főmérnök“ urnak minden szavát elhitte és meghívta birtokára vendégségbe. — Martos ki is utazott a malomtulajdonoshoz és két hetet töltött nála. A vendégség fejében vendéglátója birtokán és a község határában földgáz után kutatott, nagy szakértelmet szimulelve, végül közölte házigazdjával, hogy kutatásai eredményre vezettek, sikerült bőséges gázforrást találnia, még pedig magának Klein Szilárdnak a birtokán.

### 100 millió életbiztosítás

Hogy Biharnagybajomban minél nagyobb hitele legyen a szavának és minél nagyobb tekintélyt biztosítson magának, fúrangos tervet eszelt ki. Épen abban az időben egy nagy német biztosító-társaság ügynöke járta a községet és környékét, üzletkötés végett. — Martos, amikor az ügynök ott-tartózkodásáról értesült, magához hívatta és a vendéglátó Klein Szilárd jelenlétében 50—50 millió koronás életbiztosítást kötött a maga és menyasszonya számára. Sajnálkozással jelentette ki az ügynök előtt, hogy jelenleg nincs kellő készpénze, azonban nihelet hazamegy Zürichbe, intézkedni fog a svájci magyar követség útján, hogy 78 millió magyar koronát átutaljon svájci frankokban a biztosítóintézet részére. Biharnagybajomi bűmlői nem igen törődtek azzal, hogy a 78 millió korona átutalása és a 100 millió életbiztosítás között van-e összefüggés, csak arra gondoltak, hogy roppant nagy ur lehet ez a zürichi főmérnök ur, aki ilyen borzasztó summájú milliókat képes átutaltatni és nem is a bankokat, hanem mindjárt a követséget veszi

igénybe egy ilyen pénzügytechnikai műveletnél. Szörnyen respektálták tehát és aki csak közelébe férközhettek, mindenki a protekcióért eszedezett és azon sincs semmi csodálni való, hogy a fahu népe a „méltóságos“ címet adományozta Martos urnak. Egy kereskedő arra kérte a „méltóságos urat“, hogy szabadítsa ki a leányát a zalaegerszegi internálótáborból. — A „méltóságos ur“ nem sokáig kérte magát, megígérte a kereskedőnek, hogy egy hét alatt itthon lesz a leánya.

— Az én összekötéseim révén mindent keresztül lehet vinni — mondta a kereskedőnek, akitől a kiszabadítás előleges költségeire 85000 koronát vett fel, mint a küldőnek fizetését. Egy hét múlva, mikor már égett a talpa alatt a föld, megszökött Biharnagybajomból és Debreczenbe jött. Itt a Royal-szállóban szállt meg és nagylyábon élt.

### A milliók, amelyek nem érkeznek

Debreczeni szereplésének érdekes epizódja volt az Angol-Magyar-bankkal történt kísérletezése. Az Angol-Magyar Bank debreczeni fiókájához bement és előadta, hogy Svájból több millió koronája érkezik, jelenleg pénzzavarban van és kéri az igazgatóságot, hogy 5 millió koronát utaljanak ki neki míg a pénze megérkezik. A bankban kinevezték a zürichi főmérnök urat és elutasították. A sikertelen kísérlet után megjelent az „István“-gözmalom irodájában, ahol ugy adta ki magát, mint Klein Szilárd biharnagybajomi malomtulajdonos megbízottja és nagybőnyűségű buzát akart kiutaltatni. Az irodavezetőnek gyanus az a főmérnök ur és elutasította azzal, hogy jöjjön be Klein Szilárd személyesen, ha buzát akar. Még Geiger Simon terménykereskedőnél és Lauter Miklós gyógyszerésznél próbált szerencsét, de az óvatos embereket nem sikerült becsapnia.

A nagylyábon élő, de sehohsem jíz-zető Martost a rendőrség Debreczenben figyelni kezdte és mkor a Royal-szálló tulajdonosa a ki nem fizetett számlák miatt feljelentette, őzethe akarták venni. A ravasz szélhámos megneszlette a dolgot és nem ment vissza a szállóba. A detektívek egész nap figyelték a szállót, de sikertelenül. Délben megjelent ugyan a szálló előtt Martos, de mkor meglátta a kávéház előtt ülő detektíveket, beszaladt a közeli ház udvarára és nyomá vesztett. A detektívek átkutatták az egész házat de sehohsem találták. Később az utcán az étterem tulajdonos háromszor s leakarta rendőrökkel fogatni az egyik detektívet a szélhámos helyett, mert a személylárás teljesen egyező. Debreczenből Búdszentmihályra szökött Martos, ahol a csendőrök elfogták.

A rendőrség Martos Jenőt kihallgatása után átadta a kir. ügyészségnek.

— Csak a szilva-kivitelét tiltják meg. Budapesti tudósítónk jelenti: Az országos közlelmelési tanács export-import szakbizottsága mai ülésén foglalkozott a paradicsom, a magvaváló szilva és a burgonya kivitelének kérdésével. A paradicsomra nézve a bizottság nem látja célszerűnek a kivitel felfüggesztését, mert a tavasszal a többtermelés érdekében kilátásba helyezték a termelőknek a szabad kivitelét. A magvaváló szilva kivitelét további intézkedésig felfüggesztették, mert ez az egyetlen gyümölcs, amelylyel a drága cukor hozzáadása nélkül a fogyasztó közönség gyümölcsisz szükségletét a téli időre biztosíthatja. A burgonya kivitel kérdésében megvárják a földmivelségi minisztérium terméshelyes-jelentését.

**Legszébb kalapok**  
FRANK EDÉNÉL,

## Robinson Erna hangversenye szeptember 8-án az Arany Bikában

Robinson Erna, a világhírű hegedűművész szeptember 8-án tartandó egyetlen hangversenye miatt Debreczenben már rendkívül érdeklődés nyilvánul meg. A művész, aki Debreczenből indult el csodálatos ívelésű pályáján, a hangverseny teljes jövedelmét nemcsak szűkösen jótékony és kulturális célokra: a városi zenekolának, a gyermek-díszpanzernak és az újságírók segélyalapjának ajánlotta fel, így akarta kifejezni háláját Debreczen város iránt.

A hangverseny előkészítésére alakított bizottság ma délután Csóka Sámuel polgármesterhelyettes elnöksége alatt a városházán ülést tartott s ezen a részletekre is kiterjedően véglegesen megállapította a hangverseny tervezetét.

A bizottság a hangverseny helyének megállapításánál az előző évi felmért terv mellett döntött s így a hangverseny nem a Csokonai-színházban, hanem az Arany Bika dísztermében lesz szeptember 8-án este 8 órakor. A Bika dísztermét főleg jóval nagyobb befogadóképessége — 1554 férőhely van benne — tette ajánlatossá, a terem akusztikája pedig telt ház esetén nem esik kifogás alá. A Bika dísztermét a részvételtársaság 3 mázsa buzdért bocsátja a bizottság rendelkezésére.

A helyszínt a bizottság a következőképpen állapította meg:

Pályoly 6 személyre 50,000 korona, 4 személyre 40,000 korona, elsőrendű hely 8000 korona, másodrendű 7000, harmadrendű 5000 korona, erkély 3000 korona, állóhely 1000 korona, pótsek 8000. A bevétel így zsúfoló ház esetén mintegy 9,000,000 korona lenne.

A jegyeket szombat reggeltől kezdve árulja a Művészi könyvkereskedés, azonban előjegyzés nélkül nem fogad el. Elhatározta az értekezlet azt is, hogy az állóhelyeket az egyetemi és középiskolai diákságnak és tisztviselőknél tartja fenn, úgy hogy azok nem is kerülnek elárulásra.

A rendezés technikai részének kerestülvitelével dr. Sebestyén Lipótot, a Zenekedvelők Körének alelnökét és Németh Aladárt bízták meg, hogy a koncert zavartalan előkelőségét és a közönség kényelmét minden tekintetben biztosítsák. A hangverseny pontosan 8 órakor kezdődik és a közönségnek legkésőbb már háromnegyed 8 órakor el kell foglalnia helyét, mert a bejáratoknál hajdúk állanak, akik az eddigi szokástól eltérően senkivel sem tesznek kivételt a bebecsátásnál. Elhatározta a bizottság azt is, hogy a tanácstól — a kivételes művészi eseményre való tekintettel — a zenekola Blüthner-zongorájának átengedését kéri, mert különösen a Weiner-szonáta előadásánál okvetlenül szükség van kitűnő koncertzongorára. A Blüthner-zongora átengedését a polgármesterhelyettes a tanács nevében előre is biztosította.

Robinson Erna szeptember 7-én délután érkezik Debreczenbe, az állomásnál a polgármesterhelyettesessel az élen a rendezőbizottság fogadja. A művész a koncert után az ugyanakkor Debreczenben tartandó orvoskongresszus tagjaival kirándulást tesz a Hortobágyra.

A hangverseny nemcsak kivételes művészi, hanem nagyszabású társadalmi eseménynek is ígérkezik, mert azon előreláthatólag Debreczen intelligens társadalmi teljes számban vesz részt.

A kereskedelmi és inakmára e hó 30-án, csütörtökön délután 3 órakor rendes közgyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai: A hivatali személyzet s a nyug- és kegydíjak helyzetének javítása. A kamara pénzügyi helyzetének vizsgálata. Kölcsön felvétele. Az utánpótlási ár, az újsorabíráskodás új rendje, árvizsgálás.

# KALAPOK

a legnagyobb választékban és legolcsóbban  
WERNER SÁNDORNÁL  
Placutca 72. sz. Am.

## Franciaország egyetlen centimest sem enged

Páris, aug. 23. A francia jegyzék független hangsúlyozza, hogy Franciaország részéről eddig nem vették észre az angol kormány törekvését, hogy Franciaország elfogadásához, vagyis a versaillesi szerződés szabályszerű végrehajtásához közelednek. A Franciaország és Anglia közötti megegyezésre nemcsak az a szükségesség az irányadó, hogy a jóvátételi bizottság jogai megóvassanak, hanem Franciaországnak az az elhatározása is, hogy jóvátételi követeléseiből egyetlen centimest sem enged és hogy a kezében levő zálogot csak a fizetések teljes összegben való megtörténte után hajlandó visszaadni.

A július 17-iki német jegyzékre adott válaszban elmulasztották számolni Franciaországnak azzal a követeléssel, hogy a németeknek adandó esetleges válasznak a passzív ellenállás megszüntetésére mint döntő előfeltételre kell hivatkozni. A jelenlegi német kormány fizetési készsége Németország erejéhez mérten a semmivel egyenlő. Minden szakértői vizsgálat céljára tehát, mert hiszen azzal az ürüggyel, hogy Németország fizetési képessége a nullával egyenlő, Anglia talán a német adósság teljes elengedését akarja. A jegyzék rámutat arra, hogy már a mostani fizetési tervet is roppant nagy igazságtalanságot tartalmaz Franciaországra nézve. Németország a Franciaországgal szemben való ellenállásra sokkal többet fordított, mintha kötelességeit teljesítette volna.

A nemzetközi bizottság alakítása megtagadása lenne annak a szerződésnek, amelyet a franciák és szövetségeseik egyikeként aláírtak. Franciaország nem ajánlhat Angliának mást, mint a szerződések teljes végrehajtását és a jóvátételi bizottság fentartását.

Az angol kormány szólni bizonyos megegyezésről, melynek alapján a különböző kormányok előre köteleznék magukat, hogy a jóvátételi bizottságnak ajánlják a szakértők végleges megállapodásainak elfogadását és ha a francia és belga kormányok erre nem volnának hajlandók, Anglia beleegyeznék abba is, hogy maguknak a szakértőknek konzultatív felhatalmazást ne adjanak. Mindkét kombináció — jegyzi meg a független — a versaillesi szerződés revízióját, vagyis a szövetségek egymásközötti kötelezettségeinek feladását jelentené.

### 40 évig a Ruharvidéken

Róma, aug. 23. A félhivatalos Corriere d'Italia a következőket írja a francia jegyzékről:

Poincaré fideszi terve nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy addig akarja a francia katonaságot a Ruharterületen tartani, míg Németország rendszeresen és szabályosan nem fizet. Ha tehát Németország a legközelebb megfélel jóvátételi kötelezettségeinek, akkor a francia katonaság 40 évig tartaná megszállva a Ruharterületet, de elég volna a legcseké-

lyebb mulasztás és Franciaország azt a jogot vindikálna magának, hogy a Ruharterület megszállását korlátlan időre meghosszabbítsa.

### Ha Stresemann ügyes lesz

London, aug. 23. A francia jegyzék fogadása az angol sajtó részéről annak tudható be, hogy az angol külügyminisztérium az ügyet igen ügyesen kezeli. Az angol kormány anélkül, hogy álláspontját véglegesen leszögezné nyilván azt a benyomást akarja kelteni Franciaországban a londoni lapok magyarázata révén, hogy a kérdés további megvitatása Poincaré és Baldwin személyes találkozása után a két ország részére nagy kilátásokat nyújtana, amennyiben Poincaré egy kissé közeledik az angol állásponthoz. Ez a közeledés a jövő héten megtörténhetne, ha Stresemann diplomatahoz méltó ügyességgel új formulákat, új alapot teremtene a jóvátételi kérdés elintézésére.

### Az utolsó alkotmányos kormány

Berlin, aug. 23. A birodalmi kancellár a pártvezérekkel tegnap folytatott megbeszélésen nem hagyott fenn semmi kétséget afelől, hogy a kormány kész a leghatározottabban eszközök alkalmazására is. Ez a kormány talán a legutolsó, amely alkotmányos uton meg tudja akadályozni Németország gazdasági és pénzügyi összeomlását.

Berlin, aug. 23. A birodalmi gyűlés főbizottságának ülése, a melyet nagy érdeklődés előzött meg, ma folyt le Heimann szocialdemokrata képviselő elnöklésével. Az ülés folyamán Hilferding birodalmi pénzügyminiszter rövid áttekintést nyújtott a gazdasági helyzetről és a kormány tervezett szükségrendeleteiről, amelyek többek között — mint ismeretes — egy deviza-alap létesítését is tervbe veszik. A birodalmi pénzügyminiszter után Oeffler birodalmi közlekedésügyi miniszter beszélt a birodalmi vasutnál készülő reformról. A birodalmi kancellár ma nem beszélt. Bejelentett nagy politikai beszédét amely mindenekelőtt a jóvátételi kérdés komplexumát fogja megvilágítani, holnap fogja megtartani egy reggeli alkalmából, amelyet a német ipari és kereskedelmi kamara rendez.

### A passzív ellenállás vége felé

Essen, aug. 23. Az essenai táncosok értekezlete tegnapelőtt elhatározta a passzív ellenállás megszüntetését és a munkának a Ruhr-vidéken való megkezdését amely részben már meg is történt.

### A bajor kormány és a válság

Berlin, aug. 23. A bajor államkormány felhívást intézett a bajor néphez, hogy a jelenlegi kétsőszerű helyzetben őrizze meg nyugalmát, kiváltképpen ne támolessa a feltorgató törekvéseket.

A bajor minisztertanács szűkös intézkedésként elhatározta az 1923. évi gabonakészlet elzárását és az 1923. évi új termelés lefoglalásának biztosítását.

## Borzalmas vasúti baleset az aranyosgyéresi állomáson

A megszállott Erdélyből hozzánk érkező tudósítások újabb nagyarányú vasúti balesetről adnak hírt. A baleset, amelynek eddig tíz halottja van, néhány kilométernyire Kolozsvártól, az aranyosgyéresi állomáson történt. Az ok ezúttal nem hibás váltoállítás, mint a romániai vasúti baleseteknél rendszeren, hanem tengelytörés.

Az utasokkal túltöltött vonat, minden peronon és lépcsőn hering módjára szorongtak az utasok, Kolozsvár felől rendes menetsebességgel robbogott be az aranyosgyéresi állomásra. A vonatnak a harmadik vágányra kellett bejutnia, ahogyan a váltó is be volt állítva. A mozdony és vele együtt az első négy kocsi valóban a helyes sínpárra szaladt, míg az ötödik — egy harmadosztályú — kocsi különösképpen úgy futott be az állomásra, hogy az első két kereke a harmadik vágányon szaladt, az utolsó két kereke azonban érthetetlen módon az egyenes irányban haladó második sínpárra futott. Természetes, hogy a kocsi csak néhány centimétert szaladhatott a két vágányon, mert amint a sínpárok távolsága növekedett, az egész kocsi jobboldalára fordult és lendületének erejével néhány métert így esuszott tova. Csak a mozdonyvezető lélekienlétének köszönhető, hogy a katasztrófa nagyobb mértékű nem vált, mert a mozdony éppen abban a percben állt meg, amikor a másik négy kocsi is a sínéről kifordulni készült. A felborult kocsi jobboldalán ülő utasok közül többeket valóságos agyonlapított a kocsi lendülete, másokat pedig súlyosan megsebesített.

Hatalmas sírás és jajgatás töltötte be a levegőt. A sínek mentén véres csatokban letépett lábak és kezek hevertek. A kizuhant vagon utját mindenütt vértócsák jelölték meg.

Természetesen örült zürzavar támadt a kis állomáson. Az utasok kétségbeesetten taposták egymást a kocsik kijáratainál s a szerencsétlenül jártak megmentésére nem gondolt senki. A feldőlt kocsi utasai az ég felé fordult ablakokon át maguk adogatták ki a gyermekeiket, nőket és idősebb embereket és csak 5-10 perc múlva kaptak segítséget, hogy a könnyebb sebesülteket is kiadhassák. A kocsi alá szorult sebesültek megmentése és a halottak kiemelése csak hosszú idő múltán vált lehetővé, minthogy a kis állomáson nem voltak megfelelő technikai eszközök.

Eddig 10 halottról és 18 sebesültről számolnak be jelentéseink, de valószínű, hogy a halottak száma szaporodik, mert a jelentések keltéig még nem emelték fel a halálkocsit. A sebesülteket első segélyben csak órák múlva, Kolozsváron részesítették, minthogy a vonaton nem volt orvos. Közülük háromnak az állapota életveszélyes.

A szerencsétlenség okának felderítésére vizsgálat indult meg. Az eddigi megállapítások szerint a katasztrófa oka tengelytörés. A felborult vasúti kocsit januárban javították ki s próba

# Hop megvan!!!



e zután  
a Parfumerie Ioná-ban  
Szt. Anna-u. 1.  
fogok vásárolni.

után minősítették használatra teljesen alkalmasnak. A szerencsétlenség a román vasutasok ellen általános felháborodást váltott ki egész Erdélyben.

**HIREK**

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: Hazánkban az idő tegnap száraz és meleg volt. Az éjszaka folyamán a dunántúli részekben esőre és zseperek fordult, nagyobb eső esett Sopronban 28 mm. A hőmérséklet maximuma 29 fok Pécsen, minimuma 20 fok Kecskeméten és Egerben. — **Prognózis:** Száraz idő várható, később hőemelkedéssel.

— **Új tanárok a debreceni egyetemen.** A debreceni tudományegyetem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karán a dr. Pokoly József hit-tudományi karra történeti meghívása által megüresedett okori történelmi tanszékre a kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére dr. Alföldi Andrást, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatóját nyilvános rendkívüli tanárrá kinevezte, a dr. Bernolák Nándor távozásával megüresült jog- és államtudományi kari büntetőjogi tanszék pedig dr. Kovács Andor egyetemi magántanárral, a kecskeméti jogakadémia igazgatójával töltötte be. Kinevezte az oktatási miniszter dr. Bodnár János egyetemi magántanárt, a budapesti növény-biológiai intézet igazgatóját az orvostudományi karon megüresedett kémiai tanszékre nyilvános rendes tanárrá.

— **Az izr. istentiszteletek a Deák Franc-utcai templomban:** Pénteken este fél 7 órakor, szombaton reggel 7, délelőtt 10, délután fél 6, este egy-egyed 8 órakor. Hétköznapokon reggel fél 7, este háromnegyed 7 órakor. A Kápolnás-utcai templomban: Szombaton reggel 7 órakor. Hétköznapokon reggel egy-egyed 7 órakor.

— **A városi közgyűlés előkészítése.** A kedden tartandó városi közgyűlés ügyeinek előkészítését a jog- és pénzügyi bizottság holnap, pénteken délután 4 órakor tartandó ülésén folytatja. Az ülés fontosabb tárgyai: Bakóczy Gábor és társai felelőssége a zeneiskolai igazgatói állás betöltése ellen. A hatósági lisztellátás ügye. Kecskemét átirata a természetben lerovandó kivételi illeték egy részének a vidéki városok és falvak ellátására leendő fordításáról. A berkocsi ipartársulat kérelme a berkocsi-viteldiák felmérése iránt. A gyámpénztárból kiadott kölcsönök kamatlábjának felmérése.

— **A kereskedelmi alkalmazottak nagygyűlése.** A kereskedelmi alkalmazottak országos szövetsége valamint a kereskedelmi alkalmazottak egyesülete, folyó hó 26-án vasárnap délelőtt fél 11 órakor az Arany Bika disztermében együttes gyűlést tart. Tárgy: Fizetés rendezés. Minden kereskedelmi alkalmazott saját érdeke, hogy ott legyen a gyűlésen. A vezetőség.

— **Gazdasági középiskola Debrecenben.** A létesítendő közgazdasági középiskola előkészítésére alakított bizottság szombaton délután 4 órakor közgazdasági középiskola szervezését és tantervét vitatják meg s az a városi határozat mellett tart. Az ülésen a bizottság megállapított javaslatokat terjesztik azután a tanács elé.

— **Kifosztott tanítói lakás.** Tegnapelőtt Csap-utca 9. szám alatt levő református elemi iskola tanítói lakását feltörték és több millió korona értékű ruhaneműt elloptak. A lakásban Varsányiné tanítónő lakik, aki jelenleg fiával nyári szabadságát falun tölti. A lakás le volt zárva és a lakatlan házban zavartalanul dolgozhattak a betörők. A tanítónő fia tegnap bejött Debrecenbe és lakásukat kifosztva találta. A rendőrség megkérte feljelentésére a detektívek nyomában kimentek a zsbvásárba és kutattak az ellopott ruhák után. Több árusnál találtak is a tanítónő ruháiból egyes darabokat. Az árusoktól nyert személyleírás alapján megállapították, hogy a lopást Bakos Károly debreceni fiatalember követte el, aki a lopás után Budapestre utazott. Az egyik detektív utána ment Budapestre és ott el is fogta. Bakos Károly elmondta, hogy egy szökött vámor társaságában követte el a betörést. Az ellopott ruhaneműket a debreceni és budapesti piacon adta el. A rendőrség a nyomozást folytatja.

**60 millió előleget adott a város a világiatási vállalatnak szénbeszerzésre**

A városi világiatási vállalat a szénárak újabb emelkedése miatt ismét súlyos helyzetbe került. A vállalat, kellő összegű forgótőke nem állván rendelkezésére, az áramszolgáltatáshoz szükséges szénmennyiséget nagyobb mennyiségben előre nem tudja lekötni s így kellő mennyiségű szén nélkül részint az üzem zavartalanságát nem tudja biztosítani, másrészt pedig a szénárak felfelé törekvése következtében az áramárakat is folytonosan emelni kénytelen.

Augusztus 9-én emelték ismét a szénbányák a szénárakat, még pedig mintegy 100 százalékkal, úgy hogy ez a világiatási vállalatot, amely tartalékszén nélkül áll, kritikus helyzetbe hozta. Rimanóczy Béla, a vállalat igazgatója, a várososhoz fordult, hogy engedélyezzen 60 millió korona hitelt a világiatási vállalatnak, hogy a szénbányáktól rendelt szén szállítást előleggel biztosítani tudja. Csóka

Sámuel polgármesterhelyettes azonnal értekezletet hívott össze, melyen résztvett dr. Magoss György főügyész és Arv Lajos tb. főszámvéve is.

Az értekezlet — tekintettel arra, hogy a világiatási vállalatnak csak pár napra való szénmennyiség áll rendelkezésére és a fogyasztóktól beszédett előleget már felhasználta — sürögösen engedélyezte az előleget és annak egy részét, 40.000.000 koronát a számvéveés ma már ki is utalta.

Ezzel ugyan Debrecen város áramellátása egyelőre biztosítva van, de a világiatási vállalat üzemi képessége nem. A vállalatnak beruházásokra és forgótőkére körülbelül 500 millió koronára volna szüksége, ennek az összegnek előteremtéséről azonban egyelőre szó sincs, addig pedig a világiatási vállalat krízisét csak napról napra halasztják, de véglegesen a válságot megoldani aligha sikerül.

— **Országos orvoskongresszus Debrecenben.** A Magyar Orvosok Tuberkulózis Egyesülete VI. nagygyűlését szeptember 6. és 9. között Debrecenben tartja meg a kereskedelmi akadémiá disztermében. A kongresszus 6-án ismerkedési estélyvel kezdődik, másnap pedig megkezdődik az előadássorozat báró Korányi Sándor előnölkete alatt, aznap este az Országos Orvos Szövetség ismerkedési estje lesz. Az Orvos-szövetség kongresszusa szeptember 8-án kezdődik, előtte a vendégek a tudományegyetem klinikáin és az Augusztia szanatóriumában tesznek látogatást. Az utolsó napon az orvosok Debrecen város vendégei lesznek a Hortobágyon. A kongresszuson a magyar orvosi kar előkelőségei vesznek részt, azonkívül előreláthatólag több külföldi vendég is, úgy hogy azok tudományos szempontból nagyjelentőségűnek ígérkeznek.

— **A pocsaíi javasasszony.** Hirt ádtunk már arról, hogy Pocsaj községben özvegy Juhász Dávidné, aki gyógyítással foglalkozott. Leitner Eszternek, gyomorfiás ellen keserűsítő helyett mérget adott, amelytől Leitner Eszter meghalt. Mivel a javasasszony másik páciense, Várad Sándorné is gyanus körülmények között halt meg, a vizsgálóbíró Várad Sándorné holttestének felboncolását is elrendelte.

— **Kézigránátot találtak a katolikus temető árkában.** Tegnap délután a katolikus temető árkában egymunkás asszony egy hosszukás bádogdobozt talált. A furcsa formájú nehéz doboz gyanus volt az asszonynak, tehát átadta a közeli rendőrnök, aki felismerte, hogy veszedelmes kézigránát és bevitt a központi ügyeletrre. Eddig nem sikerült megállapítani, hogy a kézigránát milyen uton-módon került a temető árkába. Valószínű, hogy a Pavillonlaktanyából lopták el és később az árokba dobták. A gránátot átadták a katonaságnak.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Ma délután 3 órakor a csapókerthi Zrinyi-utca 21. szám alatt borzalmas öngyilkosság történt. Nádasdi András 57 éves favágó felvágta az ütőreit, azután az istálló mesterkerendájára egy kötélfekre felakasztotta magát. Az öngyilkosságot csak hat órakor vették észre, mert a házbéliek egész délután távol voltak. Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget, ahonnan dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazó ment ki a helyszíni vizsgálat megejtésére. A házbéliek előadása szerint Nádasdi András készült az öngyilkosságra, mert tegnap szóval végrendekezett. A szegény öreg kellő kezelés hiányában két hétig vérhasban szenvedett és ezért unta meg az életét.

— **Hatóság félrevezetése miatt is vádat emelnek Rácz Kálmán ellen.** Megirtuk már, hogy Rácz Kálmán, a detektívgyilkos bandita, pár héttel ezelőtt kihallgatásra jelentkezett Preinzerberger Jenő dr. vizsgálóbírónál és elmondta, hogy a Kossuth-utcai temetőben több millió értékű ékszert rejtett el. A kincset persze nem találták meg. Később a Prelovsky-féle betörést is magára vállalta és belekeverte a bűntettebe Rózsási Lajos rendőrségi tisztviselőt, akinek ártatlansága azonban csakhamar kiderült. A kir. ügyészség most Rácz Kálmán ellen hatósági közeg félrevezetése miatt emel vádat, mert mind a két vádlomás durva koholmány volt és a hatóság félrevezetését célozta.

— **Pensió-szerű ellátás a Bélyvárosi Szanatóriumban.** Kossuth-utca 39., átutazóknak naponként egy hetenként kitűnő ellátással, mérsékelt áron.

**HERCZEG ANNA**  
NŐI FELÖLTŐK MODELHÁZA  
FERENC JÓZSEF-UT 41.,  
a dohány-nagyáruda mellett.  
Elegáns őszi és téli  
NŐIFELÖLTŐK  
blousok, ruhák,  
nagy választékban  
:: megérkeztek. ::  
Szolid olcsó árak!

**BIRÓ**  
színtartó ruhafestő és vegylisztító  
HÉTI MUNKARENDEJE:  
Hét ó: Trikó selyem, szveter,  
főölt ruhafestés.  
Kedd: Világos színre és minta  
utáni festés  
Szerda: Vegylisztítás és szőnyeg  
lisztítás.  
Csütörtök: Fekete festés.  
Péntek: Szines festés.  
Szombat: Textil- és szőrmefestés.  
Gyászruhák festése a kívánt időre.  
Postai megbízások gyorsan  
és pontosan eszközöltetnek.  
Ügyes vasalócaány felvétetik.  
FESTŐ- ÉS TISZTÍTÓ-TELEP  
ARANY BIKÁ-ÉPÜLET  
Felvételi üzlet: Plac-utca 77.  
Szakra kézimunka üzlet.

— **Az erdélyi kereskedők nem köszönhetik magyarul vevőiket.** Arról jelentik: Egész Erdélyben nagy megütközést keltett a román kormányának a legutóbbi napokban kiadott rendelete, amely kötelezővé tette a kereskedőknek, hogy az üzletükbe lépőket románul köszöntsék. A rendelet azt is előírja, hogy aki bemegy valamely üzletbe, szintén csak románul köszönhet. A további érintkezés azután az illetők anyanyelvén is folyhat. Az erdélyi kereskedők erővel tiltakozásra készülnek a rendelet ellen.

— **Egy ispán és két cseléd beleült a zabba.** Návay Géza gecséhi birtokán borzalmas szerencsétlenség áldozata lett Nagy János uradalmi ispán és két bérese. Tóth László és Pataky Sándor. Az ispán 8 emberrel egy magtár padlásának alátámasztásán dolgozott. A magtár padlásán 8-9 vagon zab volt felhalmozva s a hatalmas teher alatt a gerendázat egy órával a szerencsétlenség előtt ropogni kezdett. Az ispán a cselédekkel együtt, akiket erőszakkal kellett kényszeríteni, hogy a veszedelmes helyre menjenek, gerendákkal akarta alátámasztani a roskadozó padlást. E közben a padlás gerendázata leszakadt s az ispán s két cselédet maga alá temette a lezuhanó zabtömeg. A cselédés azonnal segítségükre sietett, de nem tudták, hogy merre keressék őket s mire az ispán és a két cselédet megtalálták, azok már halottak voltak. A boncolás megállapította, hogy a halált mindhárom esetben fulladás okozta. Az ispán és a két cselédet a rájuk tudólanó zabtömeg fojtotta meg. Zuzódást egyik holttesten sem találtak.

— **Szerelmi dráma a kórházban.** Megrázó szerelmi dráma játszódott le egy jassy-i kórházban. Hosszabb idő óta ott ápoltak egy Bartolomeu nevű fiatal diákot, akit mély szerelmű özvegy ápolónőjéhez. A fiatalember hosszú szenvedés után tegnap meghalt. Az ápolónő nem tudta túlnéni szerelmesének halálát: a fiu holtteste előtt mérget ivott s pár perc múlva ő is meghalt. A kórház vezetősége együtt temette el a szerencsétlen véget ért szerelmes párt.

— **Nincs még sehol az ősz slágere: „kötött mellény”** selyemből és gyapjából, meleg, szép és nem drága, megtekinthető vételkényszer nélkül Havas harisnyáruházában. Bádogos-utca 1., Tisza-palota. „Harisnya kiállítás.”

— **Gyöngyök, ruhadíszek, csipkék,** szallagok legnagyobb választékban Benyás Emil főtéri üzletében.

— **Ha remás használjon iszanót a Margit-fürdőben.**

— **Befőttes üvegek** legolcsóbban beszerezhetők Kristály üvegáruházban Szent Anna-u. 6.

— **Vízvezeték munkák,** javítások Fülöp, Csapó-utca 3. Telefon 9-17.

— **Női kalapokat** legszebb modellek után formál a Kalapüzem, Plac-utca 9.

— **Köztisztviselőknek** kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

— **Tűkgyártás, üvegesítés,** régi tűkruka újítottása. Sipkovits Béla. Szív-utca 14-15. Telefon 356.

**SZÍNHÁZ**  
Mozgósínházak  
Vigszínház  
Vigszínházmozgó. Cigányszerzem és Napsugárka.

Uránia  
Uránia, Legsötétebb Afrikában, második része ma utoljára. Holnap, harmadik részénél előadások 5-7-9.  
Apoló  
Páris fia, dráma négy felvonásban és a Boldogság kapuja, színmű 3 felvonásban, Nordisk műsor csak egy nap ma, pénteken az Apollóban.

**SZÖRMEÁRUK**  
javítása, alakítása a legújabb divat szerint és szakszerűen készült a LIPSEI SZÖRMEHÁZBAN.  
Arany Bika-épület József kir. herceg-utca oldalon  
**KOHN SÁNDOR**  
szőrmester.

1923 aug  
K  
Le  
Az érték  
amely a hét  
mokat erec  
erejéből és  
mintha meg  
hogy a mai  
az üzlet irán  
is erre vezet  
talánio híre  
irányzatot, r  
tek a tözsdé  
bardhitelek  
leg felmond  
koznak. E h  
sen a kontre  
A hangulat  
rom papír  
más papirok  
aron voltak  
piacon a Pé  
bank tartotta  
rosi Takaré  
hogy angol  
ntézet legk  
szintén meg  
melyet már  
gyeztek. Fel  
gyengülése  
különösen a  
gyári piac v  
Legauson  
árfolyamok:  
Angol-Magya  
Bosny-Agrár  
Földművel  
Hazai  
Hermes  
Ingatlanbank  
Központi Jel  
Magyar Agr  
Magyar Hit  
Magyar Cseh  
Magyar For  
Magy. Jelzá  
Magy. Ker.  
Leszámitoló  
Lloyd Bank  
Magy.-Német  
Magy. Olasz  
Magy. Város  
Merkur  
Nemz. bank  
Osztr. Hitel  
Pesti Keresk  
Bélyvárosi  
Budapesti L  
Fővárosi  
Magyar Ált  
Magy. Orsz.  
Pesti Hazai  
E. Magy Bi  
Fonciére  
Jégbiztosító  
Magyar-Fran  
Pannonia bar  
Borsod-Misk  
Concordia  
I. Békéscsab  
I. Budapesti  
Gizella  
Hungária  
Viktória  
Bäck  
Tr. Danubia  
Bány  
Beocsini  
Borsodi  
Bp.-Sz.-Lőrin  
Cement  
E. Szászvári  
F. Kohó  
István tégla  
Köb. gőztégla  
Kőbányai gő  
Drasche  
Magnesit  
Magy. Aszf  
Magy. Ált. S  
Magyar Ker  
Nagybányon  
Salgó  
Ullaki  
Urikányj

# KÖZGAZDASÁG

## Lanyhuló irányzat az értéktőzsdén

Budapest, aug. 23.

Az értéktőzsdén a szilárd irányzat, amely a hét elején magasabb árfolyamokat eredményezett, ma vesztett erejéből és a bizakodó hangulat is mintha meggingott volna. Kétségtelen hogy a mai prolongációs nap diktálta az üzlet irányzatát és a nagy kínálat is erre vezethető vissza, de ma nyugtalanító hírek is megtörték a szilárd irányzatot, mert megint arról beszéltek a tőzsdén, hogy a bankok a lombardhitelek megszüntetésének, esetleg felmondásának tervével foglalkoznak. E hírek forrásai természetesen a kontremin berkeiben találhatók.

A hangulat nem volt egységes. Harom papír megjavította árfolyamát, más papírok viszont csak olcsóbb aron voltak elhelyezhetők. A bankpiacon a Pesti hazai, Loy, Városi bank tartotta az árnívót. A Lipótvárosi Takarékpénztár arra a hírre, hogy angol érdekelttség vesz részt az intézet legközelebbi tőkeemelésében, szintén megmaradt azon a kurzuson, melyet már a magánorgalomban jegyeztek. Feltűnő volt az irányzat gyengülése a nehezebb papiroknál, különösen a malom-, bányá- és téglagyári piac volt elárasztva áruval. Legacsonyabb és legmagasabb árfolyamok:

### Bankok

Angol-Magyar Bank	125000—135000
Bosny.-Agrár	75000—80000
Földhitel	380000—400000
Hazai	320000—370000
Hermes	81000—86000
Ingatlanbank	280000—300000
Központi Jelzálog	42000—50000
Magyar Agrár	75000—90000
Magyar Hitel	745000—810000
Magy. Cseh. Iparb.	55000—70000
Magyar Forgalmi	75000—85000
Magy. Jelzálog	50000—60000
Magy. Ker. Hitel	57000—60000
Leszámitoló	155000—165000
Lloyd Bank	43000—47000
Magy.-Német Bank	53000—56000
Magy. Olasz Bank	67000—73000
Magy. Városi Bank	33000—40000
Merkur	42000—50000
Nemz. bank és tak.	70000—75000
Osztr. Hitel	178000—195000
Pesti Keresked.	1400000—1500000

### Takarékok

Belvárosi	75000—85000
Budapest Lipótvár.	40000—42000
Fővárosi	200000—250000
Magyar Általános	210000—235000
Magy. Orsz. K. tak.	235000—260000
Pesti Hazai	600000—775000

### Biztosítók

E. Magy. Bizt.	5500000—6200000
Ponciére	410000—450000
Jégbiztosító	250000—280000
Magyar-Francia	250000
Pannonia bank	110000—1350000

### Malomok

Borsod-Miskolci	250000—280000
Concordia	112000—140000
I. Békéscsabai	127500—135000
I. Budapesti	200000—240000
Gizella	120000—140000
Hungária	105000—130000
Viktória	340000—360000
Back	138000—150000
Tr. Danubia	90000—110000

### Bányák—Téglagyárak

Beocsini	875000—925000
Borsodi	370000—445000
Bp.-Sz.-Lőrinc	150000—170000
Cement	26000—265000
E. Szászvári	425000—450000
F. Kohó	875000—925000
István téglá	35000—48000
Kőb. gőztégla	35000—48000
Kőbányai gőztégla	160000—170000
Drasche	300000
Magnesit	2200000—2300000
Magy. Aszfalt	90000—100000
Magy. Ált. Szén	2600000—2800000
Magyar Kerámia	120000—130000
Nagybányai	290000—315000
Salgó	700000—775000
Ujlakt	150000—180000
Urikányi	200000—300000

### Nyomdák

Athenaeum	230000—240000
Globus	58000—61000
Kunossy	32000—35000
Pallas	77000—82000
Révai	70000—85000
Rigler	70000—80000
Stephanium	49000—54000

### Vasipar

Coburg	59500—60000
Csaky	60000—70000
I. Gazd. Gépgy.	190000—200000
Fábian	27000—31000
Fegyver	110000—1225000
Frank	90000—110000
Ganz-Danubius	2400000—2300000
Ganz. Vill.	1950000—2100000
Gep- és vasut	115000—125000
Győrfly-W.	90000
Hafherr	190000—210000
Kaszab	70000—82000
Kühne	105000—125000
Láng	220000—250000
Liptak	36000—45000
Mág.	102000—115000
Magyar acél	400000—460000
Magyar-Belga	225000—260000
Magyar Motor	95000—110000
Magyar Olom	43000—45500
Magy. Réz Chaud	175000—240000
Magy. Vegyipar	50000—55000
Magy. Wag. Győr	140000—160000
Rex háó	23000—27000
Rima	175000—200000
Roessemann	76000—80000
Schlick	175000—187000
Schuller	93000
Teudlof-Dittr.	120000—140000
Wörner	50000—55000

### Különléte vállalatok

Által. Osztr. légsz.	930000—1050000
Bárdi	40000—45000
Baróti	25000—29000
Bóni	112000—125000
Brassói	590000—615000
Chimoin	65000—75000
Danica	140000—160000
Dél-Cukor	510000—525000
Diana	23000—24000
Egisz	52000—61000
Egyes. Izzó	625000—675000
E. Textil	29000—33000
I. M. Papír	7200—78000
I. M. Szövő	95000—100000
I. P. Spodium	430000—485000
I. Tem. szesz	120000—135000
Flóra	240000—255000
Fővárosi sör	88000—95000
Goldberger	137000—150000
Gschwindt	366000—390000
Gyapjamosó	110000—130000
Haltenyésztő	100000—110000
H. Mitrágya	570000—630000
Juta	210000—250000
Karton	130000—145000
K.-Murányi	77000—82000
Keleti-Gr. Kegé.	42000—57000

## TÜKRÖGYÁRTÁS

mindenféle új tükrök készítése, régi tükrök újra öntése  
**CSAPÓ-UTCA 19. SZ.**  
Debreceni Üvegcsiszoló-és Tükrőgyár.

## Brillians bouton

(fűbevaló)  
**dupla ágyterítő**  
stb. eladók.  
Cím a kiadóhivatalban

### Feldhelm Imre

## POSTÓHÁZ

Kossuth-utca 6.  
még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely

## LEÁNYKA LUSZTER KÖTÉNYEK

ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN, MEGLEPŐ OLCSÓN  
Lantos Csipkeáruháza, Kossuth-utca 4.

Királyauto	15500—18000
Királysör	80000—90000
Klotild	130000—140000
Kőb. polg. sör	55000—60000
Krausz-szgy.	115000—130000
Ligetszanat.	35000—45000
M. Cukor	3175000—3300000
M. Lámpa	260000—280000
M. Gáz-Auer	240000—270000
M. Kender	115000—140000
M. Ostermelő	120000—145000
M. Pamut	350000—380000
M. Ruggyanta	240000—250000
M. Szalámi	28000—32000
M. Vas. Forg.	205000—28000
Marosi petr.	83000—91000
Mez. Georgia	1350000—1440000
Mezőh. Cuk.	397000—420000
Oceán	46000—59000
Olajipar	155000—160000
Pann. sör	47000—51000
Phöbus	58000—66000
Püspöki bp.	61000—70000
Stummer	1500000—1800000
Szegedi Kend.	570000—620000
Telegon	168000—190000
Török	23500—25000
Unio-szinh.	25000—30000
Vill. pezsgő	46000—50000
Zagyva-Páli.	100000—140000

### Faipar

Ált. ia Merk.	18000—20000
Cserző	26000—30000
Egyes. Nas.	26000—29000
Fuornir	56500—64000
Guttmann	450000—500000
Hazai ia	200000—205000
Honi ia	45000—50000
Körösbányai	23000
Kronberger	24500—27000
Lignum	157000—170000
M. Amerika	40000—50000
Magyar Erdő	17000—19000
Magy. Lloyd	130000—150000
Malomsok	23000—32000
Nemzeti ia	320000—350000
Nenschloss-L.	26000—29500
Oia Zürich	650000—680000
Rézbányai	75000—82000
Szlovénia	99000—106000
Viktória but.	20000—24000
Zabolai	235000—270000
Zentai	270000—280000

### Közlekedés

Adria	750000—850000
Atlantica	78000—87000
Bp. Közuti	40000—45000
Bp. Városi	50000—60000
Bur	34000—36000
Délvasut	137000—150000
Levante	600000—650000
M. F. T. R.	440000—480000
Miskolci vill.	56000—63000
Nova	132000—140000
O. M. Áll. v.	570000—600000
Tröst	165000—181000

### Nem jegyzett értékek piaca:

Ujságüzem 19—21000, Demecseri 25000—28000 Ujpesti Beton 5600—6200 Kéve 3400—4000, Budapesti Bank 16—16000, Cellini 7500—8000, Pharmancia 6500—7000, Kopeczkv 4500—5500, Warnsdorfi 2800—3000, Corvin film 24—26000.

## Bank iparvállalat

részvénypakettjét átveszem. Alaptőkeemelésnél érdekeltséget vállalom. Életképes vállalkozást finanszírozok és társulok. Főutcai üzlethelyiséget nagy lelépést fizetek. „Kettőszáz millióig” jellegre a kiadónak.

### LEGSZEBB

### LEGOCSÓBB

## KALAPOK

HERMAN ÉS FRIEDMANNAL

### PIAC-UTCA 10.

### BIKÁVAL SZEMBEN.

### Az utőtőzsdén

közepes forgalom mellett tartott irányzat jutott érvényre. A prolongációkat 10—12 százalékkal intézték el. A hangulat bizakodónak mutatkozott s általában azt hitték, hogy a prolongáció elintézése után, amely a mai piacot nyomta, a tőzsde ismét visszatér a szilárd hangulathoz. Ez a reménykedés csak részben vált valóra, mert a legtöbb papír csak árendeménnyel talált új gazdára. Az utőtőzsdé tájékoztató árfolyamai:

Magyar Hitel 840000 (prolongációs díjjal 950000) Osztrák Hitel 203000 (240000), Salgó 820000 (900000), Angol-Magyar 130000, Magyar-olasz 69000, Leszámitoló 170000, Keresk. bank 1450000, Borsod-Miskolci 270000, Bpesti Gőzmalom 250000 (300000), Hungária 120000, Viktória 400000 (500000), Kőszén 2500000, Ujlaki 165000, Athenaeum 240000, Rigler 72000, Pallas 76—78000, Ganz-Danubius 2400000, Ganz Vill. 2100000, Spodium 460000, Goldberger 135000, Mitrágya 610000, Georgia 1400000, Kender 130000 Szalámi 32500, Hazai ia 202000, Lichtig 26500, Oia 650000, Zabolai 250000, Atlantica 82000, Levante 620000, MFTIR 460000, Nova 135000, Tröst 170000, Délvasut 141000.

### A devizaközpont árfolyamai

#### Valuták

	Vétel	Eladás
Napoleon (péncz)	68800.—	—
Angol font	87400.—	89800.—
Dollár	19300.—	19900.—
Hollandi forint	7510.—	7750.—
Svájci frank	3440.—	3560.—
Francia irak	1085.—	1120.—
Belga irak	850.—	885.—
Lira	825.—	860.—
Szokol	568.—	592.—
Dinár	200.—	208.—
Leva	165.—	172.—
Lei	90.50	97.50
Leugyei márka	0.082	0.092
Osztrák korona	0.268	0.282
Márka	0.003	0.003

#### Devizák

London	87200.—	89600.—
Newyork	19100.—	19700.—
Amsterdam	7510.—	7750.—
Zürich	3440.—	3560.—
Páris	1070.—	1106.—
Brüsszel	850.—	885.—
Milánó	820.—	855.—
Prága	568.—	592.—
Belgrád	200.—	208.—
Szófia	165.—	172.—
Bukarest	90.—	97.—
Berlin	0.003	0.0005
Varsó	0.082	0.092
Bécs	0.268	0.282

### Zürichi zárlat

Berlin 103, Hollandia 218, Newyork 553 és egyenyed, London 2521, Páris 3100, Milánó 2380, Prága 1620, BUDAPEST 3 és egyenyed, Belgrád 580, Bukarest 260, Varsó 25, Bécs 5 és háromnegyed, osztrák bélvégzett 78, Szófia 485.

### Emelkedtek a gabonáarak

A mai terménytőzsdén fordulat állott be, amennyiben a zabot és a korpát kivéve az árak kb. 1000 koronával emelkedtek.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 76000—75500, egyéb 74500—75000, 79 kilós tiszavideki 76500—77000, egyéb 76000—75500, rozs 47000—48000, árpa 53000—55000, zab 62500—64000, tengeri 71000—72000, repce 136000—142000, korpá 36500—37000.

### A debreceni piac

A terménypiacon a buza ára ismét esett, tegnap 70—76,000, ma már 70—73,000 korona volt az ára. A rozs 47—49,000, zab 55—60,000, tengeri 80—83,000 korona.

A takarmánypiacon az árak emelkedtek. Lucerna 28—32,000, széna 15—28,000, szalma 5500—6000 korona volt mázsánként.

Tejpiac: Tehénturó 1500—2000, juh-turó 5000, vaj 9—11,000, tej 300—450, tejfel 2000—2500, tojás 240—250 korona.

Gyümölcs- és zöldségpiac: Szőlő 800—1200, szilva 400—700, alma 300—900, dió 1200—1400, dinnye görög 250—300, sárga 500—550, szemes bab 1300—1400, szemes borsó 1400—1500, hüvelyes bab 8—900, burgonya 180—260, paradicsom 6—800, vöröshagyma 4—600, fokhagyma 800—1000, egy fej káposzta 200—1000, karfiol 200—700, kékáposzta 100—250, saláta 25, kalarábé 50—400, zeller 30—100, retek

30-60, tök 200-800, ugorka 20-60, zöldségeri 100, zöldpaprika 15-80, egy köteg sárgarépa 200-400, gyökér 200-400, zöld hagyma 200-500, retek 100, spenót 50-100, egy adag leveles valóság 260 korona.

**Huspiac:** Sertéshús 7300, marhahús 5-6000, növendékmarha 5200, borjúhús 6200, juhús 5600, liba-rucahús 7-9000, hal 3000-5000 korona.

**Kenyéripiac:** Fehér kenyér 1200-1400, barna rozskenyér 650-900 korona, Kifli, zsemle kicsi 70-80, nagy 140-160 korona.

**Baromfiipiac:** Pulyka 25-42.000, káppan 18-20.000, tyúk 12-18.000, liba 28-44.000, rucsa 12-20.000, csirke paprikásnak 10-11.000, rántani 7-9.000 korona.

**Tüzipiac:** Kevés felhozatal mellett az árak emelkedtek. Aprófa 13-14.000, tuskófa 11.000 korona mázsánként.

**SPORT**

A vidéki serlegmérkőzések sorsolása. A kerületek válogatottjai között döntésre kerülő serlegmérkőzéseket most sorsolták ki. A keleti kerületre nézve a sorsolás szerencsésnek mondható, mert szeptember 16-án Pestvidék csapatával kerül össze Debrecenben. Ha a keleti válogatott győz, ami jó csapatösszeállítás mellett valószínű, akkor a Budapest II. osztály-Délnyugat mérkőzés győztesével kerül össze tavasszal szintén Debrecenben.

A bajnokság nyitánya. Az őszi bajnoki szezon nyitánya Debrecenben vasárnap kettős mérkőzéssel folyik le a vasutas pályán. Délután 2 órakor a DMTK a NYTVE ellen áll sorompóba, délután fél 4 rakor pedig a tavaszi bajnok DVSC veszi fel a küzdelmet a KSE-vel.

Kehrling a német tenniszbajnokságban. Kehrling a kitűnő magyar tenniszbajnok, aki nemrég nyerte meg a norvég bajnokságot, jelenleg az augusztus 17-én Hamburgban kezdődött német bajnoki versenyeken vesz részt. Az első mérkőzések során Kehrling könnyen verte Rosenberget, a második pedig küzdelem nélkül győzött Lüthmann ellen, mert az nem állott ki ellene. A bajnokság sorsa Kehrling, Demasius, Rahe, Schomburgke és Grandi között fog eldőlni.

A kisvárdai horány építőgusa. A tavaszi mérkőzések során a NyKSE a KTS-t otthonában megverte, aminek következménye az lett, hogy a KSE játékosai és a közönség a győztes csapatot súlyosan bántalmazta. A fegyelmi bizottság ma este tárgyalta a sportbotránny ügyét és az azt provokáló KSE játékosok közül Bakacizát 6, Erbert 3 és Weiszot szintén 3 hónapra tiltotta le. Sulvok István KSE klbtagot pedig 6 hónapra a pályákról tiltotta.

A DMTK ma délután a vasutas pályán nagy tréninget tart. A vezetőség kéri a tagokat, hogy ezen és este a szakosztályi ülésen feltétlenül jelenjenek meg.

Büntet a fegyelmi bizottság. A labdarúgó kerület fegyelmi bizottsága ma esti ülésén Szolárszki László DVSC játékosát, aki a KSE-DVSC mérkőzésen a bírót sértette, egy hónapra letiltotta.

**VASÁRUK,** épület- és bútortervezési és burtervezési munkák, kaphatók  
**BAKOS** vaskereskedésben.  
Csapó-u. 88. Telefon 620.

**KUN JÓZSEF** késműves, műköszőrüs  
Széchenyi-utca 1. szám.

**Cementlapok**  
**kutgyűrűk**  
**betonvályuk**  
portlandcement, kőpor, folyamkavics és homok kaphatók  
**LUKÁCS VILMOS ÉS TESTVÉRE**  
cement-áru gyárában.  
Hatvan-u. 7. Károly Ferenc József-ut. 3.  
**TELEFON 308.**

**EÖTVÖS-UTCA 53. SZ.**

**HÁZ**

két-három szobás lakással, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel  
**ELADÓ.**

Értekezhetni Dr. LENGYEL ZOLTAN ügyvéd irodájában, József kir. herceg-u. 6.

**A sókészslet bejelentése.**

A m. kir. pénzügyminiszter ur f. évi 187. számú Budapesti Közlönyben közzétett 107.000/1923. számú rendelete alapján felhívom mindazokat a sóárusítással foglalkozó kereskedőket, továbbá mindazon magán-egyéneket, jogi személyeket (gazdálkodók, iparosok stb.), akiknek birtokában konyhasóból, marhasóból vagy iparsóból külön-külön 100 kg-ot meghaladó készletük van, hogy sókészsletüket **1. hó 28-ig** a m. kir. pénzügyi szakasznál (Pénzügyi palota) jelentsek be.

A készlet után árkülönbözet címén konyhasónál kg-ként 180- kor., marhasónál 126- kor., tisztátalan iparsónál 90- kor., tiszta iparsónál 126- koronát tartoznak befizetni.

A sókészslet be nem jelentése s a különbözet be nem fizetése jövedéki kihágást képez, mely súlyos büntetést von maga után.

A m. kir. pénzügyigazgatóság a közzelemezési ügyosztály adatai alapján ellenőrizni fogja a sókészsletet.

Debreezen, 1923 augusztus 22.  
**Közzelemezési ügyosztály.**

**SZÖCSÁRUK**

kaphatók. Javításokat, átalakításokat olcsó árban elfogadok  
**ADLER SZÜCS,**  
**PIAC-UTCA 30. SZÁM.**

**A só ára.**

A m. kir. pénzügyminiszter ur folyó évi 98.140/1923. számú rendelete alapján a hatósági só árat folyó évi augusztus hó 22-től a m. kir. pénzügyigazgatósággal egyetértőleg a következőképpen állapítom meg:

1. Egy mm-át meghaladó mennyiségben Svaszta Károly és Társa, valamint Honig Emil sónagyerkeskedők raktárában zsák nélkül átvéve mm-ként: Darabos (alak) só 47,649- K. Darált só . . . 47,649-  
Esetleges zsákhasználat a felek között szabad megállapodás tárgyát képezi, a nagykereskedő használati díj címén mm-ként 1500- koronát számíthat fel.

2. Közvetlen fogyasztás célját szolgáló forgalomban csomagolás nélkül minden kereskedésben, hol hatósági sóárusítás van, kg-ként: Darabos (alak) só 567- K. Darált só . . . 567-  
Vásárló kívánságára kereskedő köteles a só papirzacskóban csomagolva kiszolgáltatni, a csomagoló anyagért minden megkezdett kg. után 30- koronát számíthat fel.

Debreezen, 1923 augusztus 22.  
**Zöld s. k. tanácsnok**

**Harisnyafejelést,**

uj férfi- és női harisnyák készítését kitűnő erős anyagból vállalja

**SCHWARCZ**  
**zs'nörgyár, Piac-u. 32.**

Ugyanott munkásnők harisnyafejeléshez felvételtnek.

**MÉSZ**

cement, cserép és mindenféle építkezési anyagok állandóan, legutányosabban beszerezhetőek  
**WEISZ** mészraktárában  
**Bocskai-ter 2. szám.**  
D. M. K. E.-vel szemben.

**APRÓ HIRDETÉSEK**

Apró hirdetések: a hétfőnap 10 szög 250 koroná, minden további nap 25 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 200 koroná, minden további nap 20 koroná. - Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

**VE TEL**

**Ocska vasat**

rezet legmagasabb árért veszek. Elhasznált vasat kovácsoknak dupla vasért becserelek. Nagyobb tételt háztól elszállítok.

**STEINER,**  
Eötvös-utca 110.  
**TELEFON: 6-86.**

**ELADÁS**

**Betoncserép**

kiváló tartós, gazdaságos, valamint cementlapok, kulgyűrűk, folyamkavics és homok legolcsóbban beszerezhető Krausz Albert cementárnyárában Debreczen, Kishegyesi-ut 2. Kisállomás mellett. Telefon 307.

Két kopirprész jó állapotban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

**Mész darabos**

és oltott, portland-cement, minden építkezési anyag legolcsóbban beszerezhető Singer Lajos Hatvan-utca 71. Telefon 746.

A legolcsóbban rajzol, ajoroz, himez, monogramoz és jempereket horgol "Szikra" kézimunkaüzlet, Piac-utca 77.

**Libazsletiben**  
naponta frissen vágott orthodox köser libahús, tepertő, máj és zsír kapható. Schönwald, Simonffy-u. tizenhat.

**Jó**  
állapotban levő használt boroshordók kisebb és nagyobb tételekben eladók. Arany János-utca 60.

**Hegedű**  
rég, kitűnő hangu, százezerért eladó. Cim a kiadóhivatalban.

**Portlandcement,**  
mész darabosan és oltva legolcsóbb napi árban Könyves Tóth Miklósnál kapható. Hadházi ut 16. Telefon 11-35.

**Eladó**  
egy jókarban lévő ben cser. Darabos-utca 13. szám

**Modern**  
hálószoba, kóris, uj, fényezett, olcsón eladó. Hatvan-utca 34.

**KERESLET**

**Aranyat,**  
ezüstöt, briliánsot, zálogcédulát és hamis fogakat vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

**Zongorák,**  
hegedűk, vonóshangszerek javítását elvállalom. Liska, Bethlen-utca 27.

**Raktár-helyiséget**

keresünk  
lehetőleg Széchenyi-utca elején - Cim: Friedmann és Asztalos Széchenyi utca 6.

**Inarvállalat céljaira**  
belterületen, esetleg közvetlen a város alatt két-három helyiségből álló telephelyet keresek. A vállalat nem tűzveszélyes. Cim a kiadóhivatalban.

Egy különbejárható buterózt szoba kiadó. Poroszlai ut 24.

**Intelligens**  
zsidó család elvállal iskolás gyermeket I-II. gimn. teljes ellátásra, természetbeni fizetésért. Német nyelv oktatás. Cim a kiadóhivatalban.

**Eleserélném**  
Pesti-utca 69. sz. alatti utcai 2 szobás mellék-helyiségekből álló modern lakásomat főutcához közel levő 2-3 szobás lakással. Értekezés Piac-utca 70., börtözület.

**Egyetemi**  
hallgatók szeptember-elejére buterózt szobákat keresnek. Cim a kiadóhivatalba kérünk.

**Elcsereleüem**  
2 kisebb szobából és konyhából álló, főtérhez közel fekvő lakásomat 2 nagyobb szobából álló lakással, hol sertéstartás is meg van engedve. Cim a kiadóhivatalban.

**Intelligens**  
izr. uri család elvállal 1-2 fut természetbeni fizetésért. Cim a kiadóhivatalban.

**Lapkihordó asszony**

felvétetik lapunk kiadó hivatalában Piac-utca 49.

**VE GYES**

**Aranyat,**

ezüstöt, briliánsot a legmagasabb árban vásárol **Kátal** ékszerkeskedő, Piac-utca 19., II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624.

**Foszmérőt,**  
delejjgyújtót, orvosi villamos készülékeket gyárt, javít vesz, elad, cserél. Villamos szerelési anyagok és izzó lámpák a legolcsóbb napi árban Földvárinnál, Debreczeni Első Elektrotechnikai gyár Debreczen. Széchenyi-utca 55. Telefon 168. szám. Tanuló felvétetik.

**Ékszerbeaváló**  
Csapó utca 11. Arany, ezüst, briliáns és hamis fog beaváltás.

**Értesítés.**

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy műhelyemet és lakásomat Miklós-utca 29. sz. alól Arany János-utca 27. sz. alá helyeztem.

Tisztelettel  
**Gyenes Antal**  
vizvezetékiszterelő.  
Telefon 937.

Ugyanott tanulók felvételnék.

**Babi ruha**

különlegességek!  
Dr. HEGEDÜSNÉ  
Gyermekdivatházában,  
SIMONFFY-U. 2.  
Gyermekruhavarrást is elvállal.

**Pálunkalózó üstök,**  
mosó- és cserüstök készíten legolcsóbban Mándoki rézművesnél, Arany János-utca 13. sz. Ócska vörörszet napi áron vesz. Tanulót felvesz.

**Legolcsóbban**  
fest és tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 9. Gyász esetén 24 órán belül készülnek.

**Menekült órák**

szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat  
**Rákóczi-utca 36. sz.**